

Јавна установа Кинотека Републике Српске

71 420 Пале, Српских ратника 4 Тел/факс: + 387 57 223 596 Мобилни: + 387 65 527 601 Е. пошта: kinotekars@gmail.com

ЈУ КИНОТЕКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ И РЕАЛИЗОВАНИМ ПРОГРАМСКИМ АКТИВНОСТИМА ЈУ КИНОТЕКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА 2017. ГОДИНУ

Према Сагласности Министарства просвјете и културе (Бр. 07.06/621-1/17 од 01.03. 2017. године) на План и програм рада ЈУ Кинотека Републике Српске за 2017. годину и Обавјештењу министарства Бр. 07.06/052-1852-14/17 од 01. 03. 2017. године, за програмске активности наше установе у 2017. години планирана су и одобрена средства из буџета Републике Српске у износу од 50.000 км.

На основу јавног конкурса Министарства цивилних послова БиХ за "Суфинансирање пројеката институција културе у БиХ за 2017. годину", Кинотека Републике Српске обезбиједила је додатних 10.000,00 км, за суфинансирање пројекта "Филмски кампус 2017".

Међутим, динамика уплате одобрених буџетских средстава већ неколико година не прати континуитет планираних програма. Средства намијењена за рад и програмске активности установе углавном се реализују крајем текуће или почетком наредне године, што неминовно утиче и на остварење годишњег плана.

Овај тренд обиљежио је и 2017. годину. Прва транша за програмске активности установе у износу од 25.000 км уплаћена је тек у новембру (уплата: 22.11. 2017. године), док је преосталих 25.000 км уплаћено крајем јануара 2018. године. (уплата наведене транше била је 25. 01. 2018. године).

И средства одобрена од Министарства цивилних послова БиХ у износу од 10.000 км дозначена су, такође, у јануару 2018. године, иако је конкурс за додјелу ових средстава завршен још у августу 2017. године.

Годишњи финансијски извјештај је у завршној фази израде, у складу са Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника, па ће финансијски показатељи о пословању ЈУ Кинотека Републике Српске бити накнадно презентовани. Напомињемо, такође, да Кинотека Републике Српске, у складу са прописима, Министарству просвјете и културе доставља на увид и контролу редовне мјесечне и кварталне финансијске извјештаје.

У овом извјештају, пажњу смо усмјерили на опис реализованих програмских активности у претходној години.

Због кашњења уплате средстава за програмске активности, често смо принуђени да редигујемо планиране програме и прилагођавамо се финансијским могућностима, с обзиром да већину програма реализујемо прије него што за њих добијемо средства. Да бисмо, ипак, одржали континуитет и квалитет програмских активности, настојали смо да, у мјери у којој је то било могуће, реализујемо оне програме за које цијенимо да на најрепрезентативнији начин представљају рад наше установе.

Тако су током 2017. године реализовани најзначајнији планирани програми: "Филмотека", "Дани Кинотеке Републике Српске" и "Филмски кампус 2017", док су неки програми морали да буду одгођени (програм поводом обиљежавања Дана европске баштине). Такође, због недостатка средстава, смањен је и обим планираних програма који се односи на стручно усавршавање (учешће на стручним семинарима, филмским фестивалима и сл.).

Редовни послови који се односе на набавку, обраду и заштиту филмске и пратеће филмске грађе обављају се у складу са скромним могућностима, без адекватног и планског улагања у овај вид дјелатности.

На плану међународне културне сарадње и даље је најзначајнија сарадња са Југословенском кинотеком из Београда, најзначајнијом установом ове врсте у региону. Сарадња се огледа у редовним стручним консултацијама, подршци Југословенске кинотеке при реализацији појединих програма као и учешћу на Фестивалу нитратног филма, који организује Југословенска кинотека од 6. до 14. јуна сваке године. Учешће на овом фестивалу од великог је значаја за међународну афирмацију наше установе, с обзиром да је ријеч о фестивалу на којем учествују и представници свјетски познатих филмских архива и кинотека.

ФИЛМОТЕКА

Пале – током 2017. године

"Филмотека" је едукативни филмски програм који је Кинотека Републике Српске покренула 2014. године. Намијењена је првенствено студентима овдашњег универзитета, али и другим заинтересованим гледаоцима, с циљем популаризације филмске умјетности, како домаће тако и свјетске филмске баштине. Тематски, стилски и жанровски "Филмотека" презентује различите филмске садржаје – некада обрађује једну тему, некада аутора, значајан датум или период у филмској умјетности, уз краћа уводна излагања о филмовима који су заступљени појединачним програмима.

"Филмотека" се као редовни програм одржава једанпут мјесечно у Палама, као тродневни филмски програм. Програм се реализује у Арт галерији "Г 3", коју је Кинотеци РС уступила фирма "Грађење" из Пала. Улаз за ове филмске пројекције слободан је за публику.

Сви програми "Филмотеке" редовно се оглашавају путем медија и благовременим постављањем већ препознатљивих плаката, а недавно је, на иницијативу и уз помоћ члана управног одбора Драгана Плакаловића, отворена и фејсбук страница, путем које се додатно информишу гледаоци. Одзив публике на ове филмске пројекције врло је неуједначен, некада готово да нема слободних мјеста, а некада, опет, биљежимо

присуство само до десетак гледалаца, иако се ради о програмима којима су обухваћени најзначајнији филмови и аутори из историје филма.

Током 2017. године одржано је седам циклуса филмотеке, и то:

- 1. Циклус: Мјузикл
- 2. Фестове ретроспективе
- 3. Великани српског филма: Слободан Шијан
- 4. Великани српског филма: Душан Макавејев
- 5. Циклус: Кански побједници
- 6. Великани режије: Анджеј Вајда, Иштван Сабо, Јан Сверак
- 7. Великани режије: Боб Фоси, Федерико Фелини, Рајнер Марија Фасбиндер

У оквиру циклуса "мјузикл", одржаног од 24. до 26. јануара, приказани су филмови "Томи" Кена Расела из 1975. гдине, "Коса" Милоша Формана из 1979. и "Сав тај џез" Боба Фоса из 1979. године.

Фебруарска филмотека (од 21.. до 23. фебруара) била је у знаку ретроспектива ФЕСТ-а, па су приказани филмови: "Кинеска четврт" Романа Поланског из 1974, "Ајкула" Стивена Спилберга из 1975. и "Нешвил" Роберта Алтмана из 1975. године.

У марту (28. до 30. март), у оквиру циклуса "Великани српског филма", који је био посвећен филмском стваралаштву Слободана Шијана, приказани су филмови "Ко то тамо пева" (1980), "Маратонци трче почасни круг" (1982) и "Давитељ против давитеља" (1984).

И априлска филмотека била је посвећена великанима српског филма, па су од 25. до 27. марта приказани филмови Душана Макавејева: "Човек није тица" (1965), "Љубавни случај или Трагедија службенице птт" (1967), са Евом Рас, Слободаном Алигрудићем, Ружицом Сокић и Миодрагом Андрићем у главним улогама, као и филм "WR: Мистерије организма" (1971), са Миленом Дравић, Јагодом Калопер, Миодрагом Андрићем и Зораном Радмиловићем у главним улогама.

Циклус "Кански побједници", најављен за мај, одложен је и одржан у августу. Приказани су филмови "Лете ждралови" Михаила Калатозова из 1957. године, "Виридијана" Луиса Буњуела из 1961. и "М.Е.Ш" Роберта Алтмана из 1970. године.

Новембарска филмотека била је посвећена великанима режије пољског, мађарског и чешког филма. Од 22. до 24. новембра приказани су филмови "Пепео и дијамант" Анджеја Вајде из 1958., ""Мефисто" Иштвана Саба из 1981. и "Коља" Јана Сверака из 1996. године.

И децембарска филмотека, одржана од 12. до 14., била је у знаку великана режије. Приказани су филмови "Кабаре" Боба Фоса из 1972., "Амаркорд" Федерика Фелинија из 1972. и "Брак Марије Браун" Рајнера Вернера Фасбиндера из 1979. године.

У оквиру тродневних програма приказан је 21 филм.

Просјечан број посјетилаца током свих реализованих програма је око 800.

ДАНИ КИНОТЕКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Пале, 14. до 16. септембар 2017.

У години у којој је обиљежена 25. годишњица настанка Републике Српске, овај значајан јубилеј обиљежиле су и бројне установе настале у вријеме стварања Републике Српске, међу њима и Кинотека Републике Српске, као правни сљедбеник јавног филмског предузећа Републике Српске "Срна филм", прве продуцентске куће РС, основане почетком јула 1992. године.

Тродневном манифестацијом под називом "Дани Кинотеке Републике Српске", која је одржана од 14. до 16. септембра на Палама, свечано и достојанствено је обиљежена 25. годишњица од оснивања филмског архива, првобитно у оквиру филмског предузећа "Срна филм", које је 2009. године прерасло у републичку установу културе под садашњим називом Јавна установа Кинотека Републике Српске.

Свечани програм поводом овог јубилеја одржан је 14. септембра у Културном центру Пале, у присуству представника културног, политичког и јавног живота Републике Српске, града Источно Сарајево и општине Пале, гостију из Републике Србије, филмске публике и представника медија.

У име Министарства просвјете и културе Републике Српске честитке поводом 25. годишњег јубилеја упутила помоћник министра за културу Тања Ђаковић. Честиткама се придружио и начелник општине Пале Бошко Југовић, у свом обраћању.

Честитке су упутили и предсједник Републике Српске Милорад Додик, потпредсједник Народне Скупштине РС Соња Караџић Јовичевић, градоначелник Бање Луке мр Игор Радојичић, амбасадор Србије у БиХ Станимир Вукићевић, директор Југословенске кинотеке Југослав Пантелић, те бројне установе и појединци.

О развојном путу "Срна филма", документарној продукцији прве продуцентске куће Републике Српске и оснивању филмског архива, односно Кинотеке Републике Српске, говорио је директор Милован Пандуревић, који је истовремено свој реферат о 25. годишњем историјату установе преточио и у двадесетоминутни документарни филм под називом "Кинотека Републике Српске – Мисија која траје", премијерно приказан у оквиру свечане академије.

Била је то прилика за још једно подсјећање на вријеме када су заједно са Републиком Српском настајале и њене институције, међу којима и "Срна филм", прва продуцентска кућа Републике Српске.

Документарни филм "Кинотека Републике Српске — Мисија која траје" доноси пресјек најважнијих чињеница о настајању "Срна филма" и стварању филмског архива — Кинотеке Републике Српске, па ћемо, овом приликом, апострофирати најзначајније податке у вези са 25. годишњим радом установе.

У продукцији "Срна филма" урађено је више од 30 документарних филмова, значајних не само за почетак стварања документарне филмске продукције у Српској него и као свједочанство историјских дешавања и стварања Републике Српске. Ријеч је о филмовима и ауторима, који су и у најтежим временима, без адекватне материјалне и техничке подршке, успијевали да привуку пажњу угледних међународних филмских фестивала и освоје бројне награде, значајне за културу Републике Српске. Међу наградама свакако се истичу Златни, Сребрни и Бронзани витез (на Међународном филмском фестивалу "Златни витез").

Међу ауторима који су обиљежили документарну продукцију "Срна филма" истакнуто мјесто припада Миодрагу Тарани и Зорану Маслићу, ауторима првих документараца и добитника првих награда. Ту су и: Миленко Јовановић, Душко Анђић, Милован Пандуревић, Раде Симовић, Бранко Брђанин, Драган Елчић, Славко Милановић, Драган Тепавчевић, Момчило Милидраг, те сниматељи: Војислав Стјепановић, Жарко Драгић, Зоран Јовановић, Боро Клачар, Жарко Пекез, Тихомир Трапара, монтажери: Светлана Арсенијевић, Душанка Јаковљевић, Митар Гранзов, Андреј Вујичић, Драган Караванић и други.

Значајну подршку документарној продукцији "Срна филма" пружиле су и продуцентске куће из Србије, прије свих "Застава филм", "Филм и тон", "Контакт-филм", ТВ Београд, РТС, а незаобилазно мјесто свакако припада Југословенској кинотеци, која је од самог оснивања "Срна филма" подстицала и пружала помоћ за оснивање филмског архива, данашње Кинотеке Републике Српске.

Са више од 500 наслова играних филмова, Југословенска кинотека уједно је и највећи донатор Кинотеци Републике Српске, а ту су и "Оскар филм" из Бање Луке, "Art сотрану" из Кисељака, "Екран" из Сарајева, који су својим донацијама значајно допринијели богаћењу филмског фонда Кинотеке РС. Такође, значајно мјесто припада и појединачним донацијама бројних филмских умјетника који су пружили подршку Кинотеци Републике Српске, поклонивши копије својих филмова (Љиљана Благојевић и Синиша Ковачевић, Тихомир Станић, Срђан Кољевић, Никола Лоренцин, Горан Радовановић, Зоран Симјановић и др.)

Фундус Кинотеке Републике Српске данас чини више 10.000 ролни филмских копија на 35 и 16 мм, и то:

- Збирка играних филмова из бивше Југославије (1945 1991)
- Збирка играних филмова насталих у државама бивше Југославије (послије 1992. г.)
- Збирка играних филмова различитих кинематографија свијета
- Збирка документарних филмова из бивше Југославије (1945 до 1992)
- Анимирани филмови
- Ту је такође и видео грађа коју чини архивска филмска грађа настала током рада "Срна филма", документарна продукција "Срна филма" и других продуцената из Републике Српске и појединаца који су своје филмове депоновали у Кинотеци Српске (Срна- Фест, РТРС, Визарт, Симо Брдар, Сњежан Лаловић и дуги).
  - У фундусу Кинотеке РС чувају се и материјали преснимљени од Југословенске кинотеке (српска кинематографија од њених почетака до 1943. године, те више стотина документарних филмова најзначајнијих српских и југословенских аутора овог жанра из друге половине 20. вијека), који су током вишегодишње сарадње са Југословенском кинотеком и организовањем бројних ревија српског документарног филма приказани у Републици Српској.

- У фундусу Кинотеке РС налази се и више од 300 негатива, велики број дигиталних записа, немонтираних архивских снимака и других још неидентификованих филмских материјала.
- Значајан дио фонда чини и стара филмска техника (више од 100 предмета), која има музејску вриједност: камере, пројектори, објективи, фото-апарати, пресе, премотачи и други предмети, те пратећа филмска грађа (плакати, фотографије, каталози, брошуре, сценарио и сл), тонски и магнетофонски записи.

Међу бројним филмским програмима које је организовала Кинотека Републике Српске посебно се истичу многобројне ревије српског документарног филма, организоване у сарадњи са Југословенском кинотеком, захваљујући којима је публика у Републици Српској имала прилику да види највреднија остварења српске филмске баштине. Истичемо и "Филмски кампус", који су своји учешћем подржали бројни филмски умјетници, међу којима су: мајстор камере, професор ФДУ, оснивач двије филмске академије Никола Мајдак, мајстор монтаже, професор ФДУ и других академија Марко Бабац, филмски критичар Божидар Зечевић, композитори Зоран Христић, Зоран Симјановић, глумац и продуцент Тихомир Станић, редитељ Боро Драшковић, редитељ и сценариста Срђан Кољевић, редитељ и сценариста, професор режије на ФДУ Београд Предраг Велиновић, мајстор камере, редовни професор ФДУ Милорад Глушица, академик Миливоје Унковић, редитељ Никола Лоренцин, дугогодишњи директор Југословенске кинотеке Радослав Зеленовић, управник архива Југословенске кинотеке Александар Ердељановић, редитељ, професор на ФДУ Цетиње Марија Перовић, документариста Горан Радовановић, Владимир Перовић и други.

Током свечане академије додијељене су три плакете и двадесетак признања институцијама и појединцима заслужним за развој Кинотеке Републике Српске, о чему је претходно одлуку донио управни одбор установе.

Највеће признање, Плакета Кинотеке Републике Српске додијељена је постхумно редитељу Миодрагу Тарани, идејном оснивачу и првом директору "Срна филма". Плакету је у име породице Тарана примила Нина Васиљевић, породични пријатељ.

Плакета је додијељена и Александру Ердељановићу, управнику Архива Југословенске кинотеке.

Плакета је, такође, уручена и ВФЦ "Застава филм" из Београда. У име "Застава филма" плакету је примио директор Војно филмског центра Србије потпуковник Горан Иконић.

Признања Кинотеке Републике Српске за креативни допринос и дугогодишњу успјешну сарадњу додијељена су истакнутим појединцима и установама, било да је ријеч о креативном доприносу у области филмске продукције или о доприносу при оснивању и унапређењу рада филмског архива. Добитници признања Кинотеке Српске су: Академији умјетности Универзитета у Бањој Луци, Душко Анђић, Светлана Арсенијевић, Хаџи Велимир Авдаловић, Бранко Брђанин Бајовић, Владимир Дивјак, Драган Елчић, Славиша Гуја, Миленко Јовановић, Зоран Јовановић, Сњежан Лаловић, Душан Лужајић, Божидар Марјановић, Јован Марковић, Зоран Маслић, Славко Милановић, Радул

Радовановић, Дејана Радовановић-Шаренац, Раде Симовић, Мирослав Мика Станковић, Војислав Стјепановић и Тихомир Трапара. У име награђених захвалио је Сњежан Лаловић.

У оквиру музичког дијела програма наступила је етномузиколог Зорана Гуја и њен етно-оркестар, који су извели неколико пјесама из наше музичке традиције.

Као пратећи садржај манифестације, у фоајеу Културног центра Пале, публика је имала прилику да види изложбу фотографија филмске технике из архива Кинотеке Републике Српске, те неколико раритетних филмских камера и кино-пројектора из фундуса Кинотеке Републике Српске.

Другог дана манифестације одржан је посебан програм посвећен сјећању на Миодрага Тарану, идејног оснивача и првог директора "Срна филма". Приказан је документарни филм "Љето сам провео...", први документарац Републике Српске, у продукцији "Срна филма", који заједнички потписују Миодраг Тарана и Зоран Маслић. Такође, приказани су и Таранини документарци настали у предратном периоду "Небеска берба" (1991) и "Дјевојчица из прошлог вијека" (1986), у продукцији сарајевског "Форума" и ТВ Сарајево, гдје је Тарана радио 15-ак година као филмски редитељ.

Миодраг Тарана (1950- 1993) је рођен у Требињу. Завршио је археологију у Београду, након чега је до почетка ратних сукоба у БиХ радио као филмски редитељ на ТВ Сарајево. Почетком рата долази на Пале и учествује у формирању Српске телевизије (Канал С), а недуго затим и првог филмског предузећа Републике Српске "Срна филм", чији је и први директор. Трагично је настрадао у саобраћајној несрећи у Новом Саду 1993. године, у вријеме када је у том граду одржаван Међународни фестивал словенских и православних народа "Златни витез". Занимљиво је напоменути да је овај фестивал те године први и једини пут одржан изван граница Русије, у знак подршке српском народу. Документарни филм "Мир у Јањи", који потписују М. Тарана и Зоран Маслић, освојио је тада престижну награду Сребрног витеза, али Тарана, на жалост, није успио да прими ту награду.

У историји кинематографије Републике Српске његово име ће остати вишеструко забиљежено на првом мјесту — зачетник је кинематографије Републике Српске, аутор (са Зораном Маслићем) и првог документарца Републике Српске "Љето сам провео", који је уједно и први награђени филм (Награда за најбољи документарни филм у видео-селекџији на 40. југословенском фестивалу документарног и краткометражног филма у Београду 1993. године), али и као добитника прве значајне међународне награде, већ поменутог Сребрног витеза (зајдно са 3. Маслићем).

Аматерски се почео бавити филмом још као средњошколац, у родном Требињу, у оквиру Фото-кино клуба. За аматерске филмове ("Једног рујна тужна слава", "Пауза") награђиван је у земљи и иностранству (Чехословачка). У кинематографији је познат као редитељ документараца "Фикс", "Нас деветоро и она десета", "Дјевојчица из прошлог вијека", "Југоисточно од раја", "Срце таме", "Небеска берба". За предратне филмове награђиван је и на фестивалима у Француској.

У оквиру Ретроспективе документарних филмова "Срна филма" приказани су документарци "Мој Милане" (1995) Душка Анђића, "Сувенир" (1998) Милована Пандуревића, "Буквар буквица" Миленка Јовановића, "Повратак јужним планинама" (1997) Славка Милановића и "Живот" (2000) Драгана Елчића. Ријеч је о филмовима и ауторима који су својим стваралачким сензибилитетом успјели да привуку пажњу угледних филмских фестивала и освоје значајне награде, које су својевремено "Срна филму" обезбиједиле угледно мјесто међу продуцентским кућама. У реализацији овог дијела програма учествовали су и аутори: Душко Анђић, Славко Милановић и Милован Пандуревић.

Тродневни програм завршен је пројекцијом играног филма Срђе Пенезића "Име: Добрица, Презиме:Непознато", са Славком Штимцем у насловној улози, што је уједно било и премијерно приказивање овог филма на Палама. Гости Кинотеке Републике Српске били су редитељ Срђа Пенезић, Славко Штимац и продуцент и костимограф Весна Голубовић. У оквиру програма "Дани Кинотеке Републике Српске" филм "Име: Добрица, Презиме: Непознато", премијерно је приказан и у Требињу, 21. септембра, у присуству ауторске екипе (Срђа Пенезић, Славко Штимац и Весна Голубовић) и директора Кинотеке РС. Обје пројекције биле су бесплатне за гледаоце.

Програм "Дани Кинотеке Републике Српске" адекватно је медијски презентован. Српска радио-телевизија, као генерални медијски покровитељ "Дана Кинотеке Републике Српске", осим редовних информативних прилога, реализовала је и неколико специјалних емисија о обиљежавању јубилеја Кинотеке Републике Српске, а документарни филм "Кинотека Републике Српске - Мисија која траје" емитован је на првом програму РТРС-а 16. септембра, у вечерњем термину. Манифестацију су, такође, адекватно презентовали и други тв, радио и електронски медији у Републици Српској. У припреми обиљежавања 25. годишњице благовремено је урађена и квалитетна рекламна кампања (израда и штампање позвница, флајера, плаката и другог рекламног материјала).

Током одржавања манифестације снимљена је фото и видео документација која се чува у архиву Кинотеке Републике Српске.

"ФИЛМСКИ КАМПУС 2017"

Требиње, 10 – 14. октобар 2017.

Најзначајнији програм реализован у 2017. години свакако је "Филмски кампус", одржан од 10. до 14. октобра у Требињу, уз учешће студената из Републике Српске, Федерације БиХ, Србије и Црне Горе, те истакнутих филмских умјетника, педагога и филмских архивиста из региона.

Пројекат "Филмски кампус" (Програм за студенте) покренут је 2010.. године, с циљем промовисања филмске умјетности и њеног значаја за свеукупни развој друштва, са посебним акцентом на јачање свијести о значају рада на прикупљању, обради и заштити аудио-визуелне баштине. Истовремено, циљ пројекта је и промовисање рада и значаја Кинотеке Републике Српске не само у обављању овог важног посла, него и афирмисање

њене едукативне функције и укупног значаја у културном животу Републике Српске, и шире.

"Филмски кампус" првенствено је намијењен едукацији студената (будућих филмских упосленика), стицању нових знања и вјештина кроз ваннаставне активности, у директном контакту са еминентним стручњацима из области филмске умјетности. Програм је конципиран као вишедневно дружење студената и професора, филмских умјетника (режисера, филмских монтажера и сл.), при чему се за студенте организују посебне филмске пројекције едукативног карактера, предавања из различитих области филмске умјетности — од историје филма, филмске архивистике, теорије монтаже и режије, радионице, разговори, презентовање студентских филмова, изложбе сл.

Осим едукативног програма, "Кампус" доноси и читав низ других садржаја – изложбе, ревијалне филмске програме, сусрете са познатим филмским умјетницима, који се реализују у вечерњим терминима и доступни су свим заинтересованим гледаоцима, што свакако утиче и на квалитет културних садржаја.

Овако конципиран програм наишао је на велику подршку и ресорног министарства и академске заједнице, као и самих учесника, па је већ након прве године "Кампус" оцијењен као изузетно успјешан модел сарадње сектора културе и сектора образовања. Кинотека Републике Српске, као иницијатор и организатор овог програма, постала је препознатљива у региону, тако да је заинересованост за учешће у "Филмском кампусу" из године у годину све већа.

Свакако да је за успјешну реализацију и трајање овог програма важно истаћи велику подршку ресорног министарства, високошколских установа умјетничких профила из Републике Српске, Србије, Црне Горе, Југословенске кинотеке, медијских кућа у Републици Српској, те бројних филмских умјетника, који су својим учешћем допринијели квалитету и значају овог програма.

Овогодишњи, седми по реду "Филмски кампус" реализован је уз финансијску подршку Министарства просвјете и културе и Министарства цивилних послова БиХ, које је суфинасирало овај пројекат, што је наведено и у уводном дијелу извјештаја. Велику подршку реализацији програма пружио је и град Требиње и Културни центар Требиње. Сви програмски садржаји одржани су у реновираном Културном центру, што је додатно утицало на квалитет цјелокупног програма, имајући у виду изванредне услове и адекватну техничку подршку за квалитетну реализацију програма.

Медијски покровитељ "Филмског кампуса 2017" била је Радио-телевизија Републике Српске, која је, као и више пута до сада, адекватно презентовала све програмске саджаје реализоване током кампуса. Програм је квалитетно престављен и путем локалних радио и тв станица као и свих херцеговачких портала. Оцијењен као изузетно значајан и квалитетан културни програм, "Филмски кампус" је привукао и интересовање и требињске публике, која је у великом броју пратила све програмске садржаје намијењене публици. Допринос успјешној реализацији програма дала је и квалитетно урађена рекламна кампања (од благовременог најављивања догађаја на свим

значајнијим медијима до израде позивница, плаката, флајера и јавног оглашавања путем свјетлећих реклама на свим значајнијим мјестима у граду).

Учесници овогодишњег "Филмског кампуса" били су студенти филмских смјерова са четири универзитета из Републике Српске (Академија умјетности Универзитета у Бањој Луци), , Федерације БиХ (Академија сценских умјетности Универзитета у Сарајеву) , Србије (Факултет драмских уметности Београд) и Црне Горе (ФДУ Цетиње), њих око двадесетак.

У едукативном дијелу "Филмског кампуса" (Програм за студенте) учествовали су: редитељ Здравко Шотра, редитељ Слободан Шијан, редитељ и декан Академије сценских умјетности Универзитета у Сарајеву Пјер Жалица, редитељ Срђан Вулетић, документариста Владимир Перовић, драматург Славко Милановић, редитељ Драган ћирјанић, историчар филма Александар Ердељановић, филмски архивиста Божидар Марјановић, те доценти Академије умјетности Универзитета у Бањој Луци Драшко Гајић и Драго Вејновић.

"Филмски кампус 2017" свечано је отворио министар просвјете и културе Републике Српске др Дане Малешевић, а поздравну ријеч и добродошлицу упутио је и градоначелник Требиња Лука Петровић. Након официјелног дијела и свечаног отварања "Филмског кампуса 2017", у препуној сали требињског биоскопа премијерно је приказан филм "Santa Maria della Salute" (2016) Здравка Шотре, који је, као један од учесника овогодишњег кампуса, присуствовао пројекцији филма и поздравио требињску публику.

Кинотека Републике Српске претходно је добила копију филма и сагласност продуцената "Visionteam" и РТС-а за приказивање у оквиру "Филмског кампуса".

Едукативни дио "Филмског кампуса" (програм за студенте) одржан је од 11. до 15. октобра 2017. године, у терминима од 09:00 до 17:00 часова, док је је у вечерњим терминима (од 18:00 и 20:00 часова) одржан Ревијални филмски програм, слободан за све заинтересоване гледаоце.

ПРОГРАМ ЗА СТУДЕНТЕ:

Са сигурношћу се може рећи да је највећу пажњу студената (и медија, такође) изазвало учешће двојице истакнутих филмских умјетника - Здравка Шотре и Слободана Шијана, који су, сваки на свој начин, у вишечасовном разговору са студентима говорили о својим искуствима у дугогодишњем бављењу филмском умјетношћу.

Мастер-клас са Здравком Шотром водио је драматург Славко Милановић.

Мастер- клас са Слободаном Шијаном водио је Александар Ердељановић, управник Архива Југословенске кинотеке.

Са великим интересовањем примљен је и мастер-клас "Ситуација, а не илустрација", редитеља и сценаристе Пјера Жалице, који је ову тему презентовао и на примјеру свог студентског документарног филма "Дјеца као и сва друга".

Редитељ и аутор бројних награђиваних документарних филмова, професор документарног филма на ФДУ Цетиње Владимир Перовић одржао је мастер-клас под називом: "Стварност, документарац, истина и лаж", уз пројекцију свог документарног

филма "Нестајање" (2003), отворивши дискусију о томе колико је документарни филм заиста документ, а у којој мјери је то, ипак, креација аутора.

Драган М. Ћирјанић је одржао предавање о теми "Српски филм у постмодерном добу/ Српски филм и српско становиште".

Александар Ердељановић, управник Архива Југословенске кинотеке, одржао је предавање о теми "Манастири и цркве као легла и жаришта духовности на српском документарном филму од 1911. до 1945. године", уз презентовање обиља архивске филмске грађе.

Божидар Марјановић, виши стручни сарадник Архива Југословенске кинотеке, одржао је предавање "Документарни филм у Краљевини Србији", такође уз презентовање изузетно вриједних филмских докумената.

Посебно мјесто у радном дијелу кампуса припало је и студентском програму, односно представљању студентских филмова. У овом дијелу програма учествовали су сви студенти, представивши своје филмове и активно учествујући у дебати након пројекције, што је, како се показало, била изванредна прилика за размјену искустава и међусобно вредновање.

РЕВИЈАЛНИ ФИЛМСКИ ПРОГРАМ:

Већ смо напоменули да је, осим програма за студенте, у вечерњим терминима одржан и ревијални филмски програм (документарни и играни), слободан за публику.

Уобичајено је да током одржавања кампуса буду приказани филмови аутора који су уједно учесници "Филмског кампуса", тако да публика има прилику и за непосредни контакт и разговор са ауторима, након филмских пројекција.

Тако су током прошлогодишњег кампуса приказани играни филмови Здравка Шотре, Слободана Шијана, Пјера Жалице, док су у документарном програму приказани филмови Владимира Перовића, Драгана М. Ћирјанића , те архивски филмови из кинотечког фундуса.

Кампус је, како смо навели, отворен премијерним приказивањем филма "Santa Maria della Salute" (2016) Здравка Шотре, а приказан је и његов филм "Браћа по матери" из 1988. године.

Слободан Шијан је представљен филмом "Маратонци трче почасни круг" (1983), а обновљену копију филма, специјално за овај програм, добили смо од продуцента "Центар филм" из Београда, као и сагласност да филм буде приказан у оквиру кампуса.

Требињска публика имала је прилику да види и филм "Гори ватра" (2003) Пјера Жалице, док је завршне вечери кампуса, по избору директора Југословенске кинотеке Југослава Пантелића, приказан филм "Скупљачи перја" (1967) Александра Саше Петровића. Ријеч је о обновљеној копији филма коју је Југословенска кинотека израдила поводом 40. годишњице филма и која је, прије Требиња, приказана само у Београду (на ФЕСТ-У) и у Кану (Кански фестивал).

У оквиру документарног програма, посебан програм посвећен је архивским филмовима, па су приказани филмови из ризнице Југословенске кинотеке, који имају

велику културолошку вриједност . У оквиру програма под називом "Београд између два светска рата" приказан је филм Београд из 1919, Београд, престоница Краљевине Југославије (1932) и Београд из 1932. године. У оквиру посебног документарног програма под називом "Херцеговина на филму" приказани су архивски филмски материјали снимљени у Херцеговини тридесетих година прошлог вијека.

Посебан документарни програм посвећен је документарном стваралаштву Владимира Перовића. У оквиру ауторске вечери овог истакнутог документаристе приказани његови филмови "Кућа" (1989), "Мали квар на мојој сјајној звијезди" (2001), "Живот, прикљученија и одрживи развој једног кокота" (2011) и "Завеслаји" (2016), приказивани и награђивани на најзначајнијим фестивалима широм свијета (Перовић је за своје креативне документарце освојио 101 награду).

Филмски и тв редитељ, уредник у Документарној редакцији РТС-а Драган М. Ћирјанић представио је свој документарни филм "Троицкосавск — Кјахта грофа Саве Владиславића" из 2014. године, који доноси причу о Херцеговцу Сави Владиславићу (1688 — 1738) у служби руског цара Петра Великог и његовим заслугама за Руско Царство.

Осим филмског програма, требињска публика имала је прилику да види и изложбу филмских плаката из фундуса Кинотеке Републике Српске, која је, као пратећи програм кампуса, постављена у фоајеу требињског биоскопа. Изложба је наишла на велико интересовање публике, па је трајање изложбе пролонгирано до средине новембра. На око 150 изложених филмских плаката симболично је представљена и стогодишња историја српског и југословенског играног филма, с обзиром да су изабрани плакати илустровали најзначајнија остварења српске и југословенске кинематографије од 1910. до 2010. године.

Према оціенама учесника "Филмског кампуса 2017", како студената тако и филмских уміетника, прошлогодишњи кампус је и својим програмским садржајима и организацијом премашио све претходне, што је истовремено и подстрек за рад на даљем унапређењу и развијању пројекта.

Већ смо нагласили да је град Требиње пружио велику и значајну подршку реализацији програма, такође и требињска публика која се у великом броју одазвала на филмске пројекције. С тим у вези, такође, важно је нагласити да је градоначелник Требиња Лука Петровић уприличио и пријем за филмске умјетнике, учеснике "Филмског кампуса", што је наишло на врло позитивне реакције. Истовремено, изражено је и интересовање градских власти да и наредни кампус буде реализован у Требињу.

Као посебну вриједност кампуса истичемо међусобно упознавање студената, њихово дружење и размјену искустава, што ће им, свакако, бити корисно за професионално усавршавање.

Уз подршку града, уприличени су и заједнички обиласци културно-историјских знаменитости Требиња те посјета манастиру Тврдош.

Сви програмски садржаји "Филмског кампуса 2017" забиљежени су фото и видеодокументацијом која ће бити сачувана у архиву Кинотеке Републике Српске.

Као илустрацију реализованих програма, прилажемо и избор из богате фотодокументације Кинотеке Републике Српске.

Из свега наведеног, можемо да закључимо да смо, и поред тешке финансијске ситуације, ипак успјешно реализовали најзначајније планиране програме, чиме свакако можемо да будемо задовољни, али и даље остају бројни неријешени проблеми који годинама оптерећују нормално функционисање и унапређење рада Кинотеке Републике Српске, о чему ће више ријечи бити у плану за 2018. годину.

С поштовањем,

Директор.

Милован Пандуревић

ФИЛМОТЕКА

Пале 2017.

Циклус: мјузикл

Циклус: Кански побједници

Великани српског филма: Душан Макавејев

Циклус: Фестове ретроспективе

Великани српског филма: Слободан Шијан

Великани режије: А. Вајда, И. Сабо, J. Сверак

Великани режије: Б. Фоси, Ф. Фелини, Р.В. Фасбиндер

Илустрације са филмотека одржаних током 2017. године:

Арт галерија "Г 3", Пале

ДАНИ КИНОТЕКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПАЛЕ, 14 – 16- СЕПТЕМБАР 2017- ГОДИНЕ

Свечана академија поводом Дана Кинотеке Републике Српске и обиљежавања 25. годишњице од оснивања (Културни центар Пале, 14. 09. 2017)

Помоћник министра за културу Тања Ђаковић

Начелник општине Пале Бошко Југовић

Добитници Плакете Кинотеке РС

Добитници признања Кинотеке РС

У музичком дијелу програма наступили су Зорана&Етнооркестар

Амбасадор Републике Србије у БиХ Станимир Вукићевић

Коктел

Изложба фотографија и музејских експоната из архива Кинотеке РС у фоајеу КЦ Пале

Обилазак Архива Кинотеке Републике Српске

Посебан програм посвећен сјећању на Миодрага Тарану (1950-1983)

Ретроспектива документарних филмова "Срна филма"- Славко Милановић, аутор награђиваног филма "Повратак јужним планинама"

Премијерно је приказан и филм "Име: Добрица, Презиме: непознато" Срђе Пенезића

Гости Кинотеке РС: глумац Славко Штимац и редитељ Срђа Пенезић

Рекламна кампања

ФИЛМСКИ КАМПУС 2017 ТРЕБИЊЕ, 10 – 14. ОКТОБАР

Илустрације:

Рекламна и медијска кампања

Свечано отварање "Филмског кампуса 2017"

Министар просвјете и културе Републике Српске др Дане Малешевић свечано је отворио "Филмски кампус 2017"

Поздравна ријеч градоначелника Требиња Луке Петровића

Премијерна пројекција филма "Santa Maria della Salute" Здравка Шотре

Пријем код градоначелника Требиња

"ФИЛМСКИ КАМПУС 2017" – Радни програм

Пјер Жалица, редитељ и сценариста, декан Академије сценских умјетности у Сарајеву са студентима-учесницима "Филмског кампуса 2017"

Реадитељ Здравко Шотра и драматург Славко Милановић у разговору са учесницима Кампуса

Студенти су активно учествовали у раду "Филмског кампуса"

Посебан филмски програм за студенте- учеснике "Филмског кампуса"

Драган Ћирјанић, филмски и тв редитељ

Милован Пандуревић, редитељ

Мастер-клас Владимира Перовића, редитеља, проф. документарног филма на ФДУ Цетиње

Мастер-клас: Слободан Шијан, редитељ

Слободан Шијан са студентима

Филмска архивистика: Александар Ердељановић и Божидар Марјановић

СТУДЕНТСКИ ПРОГРАМ:

Студенти Факултета драмских уметности из Београда, ФДУ из Цетиња, Сценских умјетности из Сарајева и Академије умјетности из Бање Луке представили су своје филмове и активно учествовали у дебати након пројекције.

СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ:

Обилазак Требиња и културно-историјских споменика

Обилазак манастира Тврдош

Дружење и размјена искустава